VIIMENEN SANA

”Ei kai näitä nyt ennenkään ole tarvinnut kouluttaa”

Tuokiokuva 1. Erikoistuvan vaiheen lääkäreitä perehdytetään potilaiden siirtokuljetuksiin keskussairaalasta yliopistosairaalaan. Kierretään tiloja ja välineitä. Kierroksen päätteeksi ylilääkäri toteaa, että kannattaa varmaan perehtyä neuroanestesian perusteisiin. Kukaan ei kysy tarkentavia kysymyksiä.

Tuokiokuva 2. Erikoistuva siirtää vammapotilaan keskussairaalasta yliopistosairaalaan. Paluumatkalla pysähdytään ABC:lle, kuten aina. Erikoistuva hyppii loskaisten lätäköiden yli Birkenstockeissa, varpaat kastuvat. Toinen erikoistuva kertoo, että jossain ensiavussa on myös turvakenkiä siirtokuljetuksia vasten.

Saattaneen lääkärin erikoisala jää epäselväksi, ei anestesiologia kuitenkaan.

Tuokiokuva 3. Käy ilmi, että siirtokuljetuksiin useimmiten lähetetty erikoistuva on erittäin matkapahoinvoiva ja on lähinnä oksennellut siirtokuljetusmatkat, mutta ei ole uskaltanut kertoa kenellekään.

Tuokiokuva 4. Erikoistuva on siirtynyt yliopistosairaalaan. Neuroanestesian periaatteet ovat selvinneet ja oikeastaan on käynyt ilmi, että ne ovatkin aika tärkeitä ja saattavat itse asiassa vaikuttaa potilaan ennusteeseen. Erikoistuvaa jännittää. Kokeneempi erikoistuva lohduttaa ennen ensimmäistä päivystystä, että se on ihan sama mitä sinä niille potilaille teet, koska niitä on kuljetettu pitkin maakuntaa tuntikausia vähän miten sattuu.

Tuokiokuva 5. Erikoistuva on jonkin verran kehittynyt neuroanestesiassa. Ilmoitetaan usean tunnin matkan päästä saapuvaksi potilas, jonka pää on jäänyt puristuksiin. Neurokirurgi yrittää soittaa matkalle ja kysyä miten menee, potilas on kuulemma stabiili. Potilas on saapuessa aivokuollut ja oikeastaan oli jo lähtiessäkin. Potilasta saattaneen lääkärin erikoisala jää epäselväksi, ei anestesiologia kuitenkaan.

Tuokiokuva 6. Erikoistuva on edennyt tehovaiheeseen yliopistosairaalassa. Ensimmäisellä viikolla ehdotetaan siirtoa potilaan kotipaikan keskussairaalaan. Siirtokuljetukset on kilpailutettu ja intuboidun potilaan siirtoon lähtee ensimmäisen vuoden ensihoitajaopiskelija. Kokenut ensihoitaja ajaa. Tämän järjestelyn tarkoitus jää erikoistuvalle epäselväksi. Ventilaattori ja pumput kiinnitetään kuormaliinoilla kiinni. Ensimmäisessä mutkassa pumput lentävät lattialle katkaisten propofoliletkun ja rikkoen pumpun. Pysähdytään matkalla hakemaan naapurikaupungista pumppuja. Potilas sinällään voi onneksi hyvin matkan ajan. Myöhemmin erikoistuvalle kerrotaan, että kaikki muut ottavat aina tehon sairaanhoitajan siirtoihin mukaan.

Tuokiokuva 7. Erikoistuva on valmistunut erikoislääkäriksi ja muistelee nuorten kanssa menneitä hulluja aikoja, kun siirtokuljetuksia tehtiin kaikenlaisella kokemuksella ja kaikenlaisissa olosuhteissa. Yksi erikoistuva kertoo siirtäneensä potilaan siten, että se oli kaikkien osallistuneiden ensimmäinen siirtokuljetus, ja toinen yksin lapsen, jolla oli tamponaatio. ■